

„H.M.S. VICTORY“

HMS „Victory“ je britanski bojni brod iz klase linijskih brodova prvog stepena. Izgrađen 1759. i porinut 1765. bio je okosnica britanske mornarice krajem 18. i početkom 19. века. Slavu je steкао služeći kao zastavni brod admirala Nelsona u bici kod Trafalgara .

Decembra 1758, upravniku čatamskog brodogradilišta naređeno je da pripremi suvi dok za izgradnju novog linijskog broda prvog stepena. Naređenje je smatrano neuobičajenim, budući da je Kraljevska ratna mornarica davala prednost manjim i okretnijim brodovima (linijskim brodovima drugog i trećeg stepena), a najčešće nije imala više od dva broda prvog stepena. Tokom celog 18. veka izgrađeno je samo 10 linijskih brodova za Kraljevsku mornaricu. Brod je dizajniran tako da nosi najmanje 100 topova što je bio standard za linijske brodove prvog stepena. Tokom službe broj topova je varirao između 104 i 106, dok je 1808. smanjen na 98 što je brod degradiralo do drugog stepena, ali je od 1817. broj topova ponovo bio 104. Kobilica je porinuta 23. jula 1759. u „Starom doku samcu“ čatamskog brodogradilišta (Portsmouth), doku koji je po najslavnijem brodu izgrađenom u njemu preimenovan kasnije u „Viktori dok“. Ime broda izabrano je 1760. Kako je 1759. bila godina velikih pobeda Britanske imperije na moru i kopnu u Sedmogodišnjem ratu, brod je nazvan „Viktori“ (engl. za „pobeda“). Odluka o imenu bila je donekle kotraverzna jer je prethodni brod linije prvog stepena, HMS Viktori iz 1737. potonuo u oluji 1744. uz pogibiju svih na njemu.

U to vreme je nakon što bi okvir broda bio izgrađen bilo uobičajeno da se isti prekrije i ostavi nekoliko meseci da bi drvena građa sazrela, međutim, kako se Sedmogodišnji rat bližio kraju, brod više nije bio hitno potreban, te je sazrevanje produženo do skoro tri godine, što je značajno doprinelo njegovoj dugovečnosti kasnije. Kada je „Viktori“ završen, ukupni troškovi izgradnje iznosili su 63.176 funti i 3 šilinga što odgovara 7,31 milionu funti danas. Iskorišćeno je 6000 stabala od kojih je 90 procenata bio hrast, a ostatak brest, bor i jela.

Nakon izgradnje „Viktori“ je bio naoružan livenim topovima s glatkom cevi. Topovi su ispaljivali đulad standardne težine po čemu su klasifikovani, ali je izbor municije bio širi i uključivao je i nestandardnu đulad, karteč, groždano punjenje i lančanu đulad. Originalno je nosio 30 42-funtaša na donjoj (glavnoj) naoružanoj palubi, ali su 1778. oni bili zamenjeni 32-funtašima. Godine 1779. su ponovo vraćeni 42-funtaši, da bi 1803. bili trajno zamenjeni 32-funtašima. Takođe, originalno je brod imao i 44 6-funtaša koji su svi 1782. trajno zamenjeni 12-funtašima. Dve karonade na krmi takođe su dodane nakon izgradnje.

U martu 1780. u skladu sa tada novom praksom britanske mornarice, „Viktori“ je vraćen na dok zarad okivanja dna bakarnim pločama. Ova inovacija štitila je brodsko drvo od štetnika broskog crva, te je usporavala rast morske trave što je bio uzrok sporosti starijih brodova. Dno okovano bakrom omogućilo je brodu veću brzinu i kasnije, dugovečnost.

„Viktori“ je stavljen u službu 1778. u jeku Američkog rata za nezavisnost. Prvi zapovednik broda bio je admiral Augustus Keper. I tokom svog dugog služenja „Viktori“ je skoro uvek bio komandovan od strane admirala. Keper je komandovao brodom u njegovoj prvoj bici, Prvoj bici za Ušant.

HMS Viktori učestvovao je u pet bitaka vođenih u tri rata — Američkom ratu za nezavisnost, Anglo-španskom ratu (1796—1808) i u Napoleonovim ratovima.

Брод је завршио активну ратну каријеру 1810. и од тада је имао разноврсна задужења у портсмутској луци све док није 1922. био проглашен музејским бродом и трајно премештен у суви док у Портсмуту. Тренутно служи и као брод заставник Првом поморском лорду Уједињеног Краљевства. Најстарији је бојни брод још увек у служби (иако није најстарији бојни брод у служби на мору, титула која припада нешто млађем америчком броду, USS Constitution).

Dimenzije makete :

Dužina 130 cm

Visina 106 cm

Širina 46 cm